

אבל בר נש דמתעסק באורייתא, ואזיל בפקודין דעשה, דא אתגליא לכל בר נש, בגין דקודשא בריה הוא עבד ליה פומא באתגליא, לאתעסקא באורייתא, ועינין לאסתכלא בה, ואודנין למשמע בה. ועביד קדשא בריה הוא בבר נש, ידן ורגלין וגופא, למעבד בהון פקודין דעשה.

אם פן חוטמא למאי נפקא מניה. (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים, דא איהי דיוקנא דעל בר נש, דאתמר ביה (בראשית כח) ויחלום והנה סלם. סלם ודאי איהי נשמת חיים, פרסייא לשם יהו"ה דאיהו היראה והאהבה התורה והמצוה ובה שריא, והאי פרסייא, מנה גזורות כל נשמתין דישראל, ואיהי דיוקנא על רישא דבר נש.

והנה מלאכי אלהים עולים ויורדים בו. אלן הבלים דסלקין ונפקין בגופא, בהאי סלם. איהו חד, שביעא דכלא. ואיהו מצב ארצה, תרין. וראשו מגיע השמימה, תלת. והנה מלאכי אלהים עולים, תרי. ויורדים תרי. אינון לקבל ארבע רוחות והשמים והארץ. ורזא, דמלה (קהלת א) הכל הבלים אמר קהלת הכל הבלים הכל הכל. אינון שבעה, לקבל כורסייא, דאיהו הסלם, והשמים והארץ, וארבע יסודין דעלמא, ואינון שבעה. לקבל שבעה יומי בראשית. אית כל בריין דשמיא, וימא, וארעא. כגון חיות עופות בהמות דגים, וכמה תולדין דתליין מיניה.

וכגון דכלא אתברי בהאי צולמא, דעל כל ישראל דאיהי צדיק, אתמר בהון (בראשית ט) ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים וגו'. ודא ממלל על בני נשא, דאינון מתילין לחיון ברא, ולבעירן, ולעופין, ולנוני ימא. דאית בר נש דמזליה שור, ומזליה אריה, ומזליה נשר, ומזליה אדם.

שאם האדם פוחד מהקדוש ברוך הוא או אוהב אותו - את זה לא יודע אדם אחר, משום שזהו דבר שלא התגלה אלא בינו לבין קונו. אבל אדם שמתעסק בתורה ומתעסק במצוות עשה - זה גלוי לכל אדם, פי הקדוש ברוך הוא עשה לו פה בגלוי להתעסק בתורה, ועינים להסתכל בה, ואזנים לשמע אותה, ועשה הקדוש ברוך הוא ידים ורגלים וגוף לעשות בה מצוות עשה.

אם כף, חטם למה צריך? (בראשית ב) ויפח באפיו נשמת חיים, זוהי דמות שעל האדם, שנאמר ביה (שם כח) ויחלום והנה סלם. סלם ודאי היא נשמת חיים, כפא לשם יהו"ה, שהוא היראה והאהבה, התורה והמצוה, וכו' שורה. וכפא זה, ממנו גזורות כל נשמות ישראל, והיא דמות על ראש האדם.

והנה מלאכי אלהים עלים ויורדים בו - אלו הבלים שעולים ויוצאים בגוף בסלם זה. הוא אחד, שביעי של הכל. והוא מצב ארצה - שנים. וראשו מגיע השמימה - שלשה. והנה מלאכי אלהים עלים - שנים. ויורדים - שנים. אלה כנגד ארבע רוחות והשמים והארץ. וסוד הדבר - (קהלת א) הכל הבלים אמר קהלת הכל הבלים הכל הכל. הם שבעה כנגד הכפא, שהוא הסלם, והשמים והארץ, וארבע יסודות העולם, והם שבעה כנגד שבעת ימי בראשית. יש כל בריות השמים והים והארץ, כמו חיות, עופות, בהמות ודגים, וכמה תולדות שתלויות ממנו.

ומשום שהכל נברא בצלם הזה שעל כל ישראל, שהוא צדיק, נאמר בהם (בראשית ט) ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים וגו'. וזה מדבר על בני אדם שמשולים לחיות השדה, לבהמות ולעופות ולדגי הים. שיש אדם שמזלו שור, ומזלו אריה, ומזלו נשר, ומזלו אדם.

נשא - קב"נ ע"ב

וְכָל אֵלֶיךָ, לְמַעַן תִּפְתָּח דַּיְנוּן מִתְּמָן אֲתַבְרִיאוּ. אֲלֵךְ מִשּׁוּם דְּשֵׁם יְהוָה שְׂרִיָא עָלֶיהָ. רְזָא דְמַלְאָה, (דְּבָרִים כח) וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ וְגו' וְכָל מְאֵן דְּפָגִים עוֹבְדֵי, אֲתַפְגִּים דִּיּוֹקְנִיהָ. וְשֵׁם יְיָ לֹא שְׂרִיָא בְּאֲתַר פָּגִים, וּבְהָהוּא פָּגִימוּ שְׂרִיָא חֲשֵׁף, בְּגִין פָּגִימוּ דְסִיְהֲרָא דְשְׂרִיָא בִּיה חֲשׂוּכָא. וְהָאֵי בְרַךְ נֶשׂ פְּמָה דְאִיהוּ פָּגִים דִּיּוֹקְנִיהָ, כִּפְּ אֲתַפְגִּים אִיהוּ לְתַתָּא, אוֹ אֲתַעְבִּיד אֲלֵם, אוֹ חֲרַשׁ, אוֹ סוּמָא, אוֹ חֲגַר. בְּגִין דִּיהֵא רְשִׁים לְעִילָא וְתַתָּא. וְהָהוּא חֲשֵׁף שְׂרִיָא בְּפָגִימוּ דִלִּיהָ, וּמִיַּד אֲשַׁתְּמוּדְעָאן בִּיה דְּרַגִּין קְדִישִׁין, דְּאִינוּן חִילוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְרַחֲקִין מִגְּוִיָה, דְּכַבֵּר יְדַעִין דְּבַהֲהוּא פָּגִימוּ לֹא שְׂרִיָא מְלָכָא. וּבְגִין דָּא חִילוּי דְמַלְכָא מִתְרַחֲקִין מִגְּוִיָה, דְּחִיילִין דְּמַלְכָא לֹא שְׂרִיָן, וְלֹא מִתְקַרְבִּין, אֲלֵךְ בְּאֲתַר דְּמַלְכָא שְׂרִיָא, דְּכַפְּ אִינוּן מִתְנַהֲגִין אֲבַתְרִיָה, כְּאַבְרִין בְּתַר גּוּפָא.

וּבְהָהוּא אֲתַר דְשְׂרִיָה הוּא חֲשֵׁף, כְּמָה מְלָאכִי חַבְלָה, דְאֲתַקְרִיאוּ נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים, מִתְקַרְבִּין לִיהָ, וְנִהְבִּין לִיהָ כְּמָה נְשִׁיכִין, וְאֵלֶיךָ אִינוּן יְסוּרִין. וְאֵי אִית לִיהָ מְמוֹנָא דְעוֹבְדֵי טְבִין דְעַבִּיד, אֲתַמְעֵטוּן מִגְּוִיָה. וְאֵיךְ אֲתַמְעֵטוּן מִגְּוִיָה, אֲלֵךְ כָּל זְכוֹת דְנִחִית לִיהָ מְלַעֲיָלָא, וְהִיב לִיהָ לֹאֲלִין מְלָאכִי חַבְלָה, וּבְטָלִין מִגְּוִיָה יְסוּרִין. וְאֵי לִית לִיהָ זְכוּ, וְלֹא חוּבָא לְעִילָא, אֲלֵךְ כְּלָא לְתַתָּא, בְּכָל זְכוּ דְעַבִּיד נְחִית לִיהָ מְמוֹנִין, וְאוּמִין דְעַלְמָא מִתְקַרְבִּין לִיהָ, לְקַבֵּל מְלָאכִי חַבְלָה, וְהִיב לֹן מְמוֹנָא, וְאֲשַׁתְּזִיב מִגְּוִיָהוּ. וּבְגִין דָּא הוּא יִשְׂרָאֵל מְקַרְבִּין לְעַזְאֲזֵל, לְגַבֵּי הוּא חֲשֵׁף. וְשַׁבְעִים פְּרִים, לְקַבֵּל שַׁבְעִים אוּמִין, לְקַיִמָא קְרָא, (מְשִׁלִּי כח) אִם רַעֲב שׁוֹנֵאֲף הָאֲכִילֵהוּ לְחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקֵהוּ מַיִם. וּמִיַּד דִּהֲדַרִּין בְּתִיּוּבָתָא, אֲתַעְבֵּר הוּא חֲשֵׁף מִהוּא פָּגִימוּ, וְיִשְׁתַּלִּים. וְרְזָא דְמַלְאָה, (שְׁמוּאֵל ב יב) גַּם יְיָ הִעְבִּיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. וּמִיַּד אֲתַהֲדַר בִּיה שְׂמָא דִּי, וְאֲתַרְעִי

וּמִשּׁוּם זֶה הָיוּ יִשְׂרָאֵל מְקַרְבִּים לְעַזְאֲזֵל אֲצֵל אוֹתוֹ חֲשֵׁף. וְשַׁבְעִים פְּרִים כְּנִגְדַּ שַׁבְעִים אָמוֹת, לְקַיִם הַפְּסוּק (מְשִׁלִּי כח) אִם רַעֲב שׁוֹנֵאֲף הָאֲכִילֵהוּ לְחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקֵהוּ מַיִם. וּמִיַּד שְׁחוֹזְרִים בְּתַשׁוּבָה, עוֹבֵר אוֹתוֹ חֲשֵׁף מֵאוֹתוֹ פָּגִים וְנִשְׁלַם. וְסוּד הַדְּבָר - (שְׁמוּאֵל ב-יב) גַּם ה' הִעְבִּיר חֲטָאתְךָ

וְכָל אֵלֶיךָ לְמַעַן תִּפְתָּח דַּיְנוּן מִתְּמָן אֲתַבְרִיאוּ. אֲלֵךְ מִשּׁוּם דְּשֵׁם יְהוָה שְׂרִיָא עָלֶיהָ. רְזָא דְמַלְאָה, (דְּבָרִים כח) וְרָאוּ כָל עַמֵּי הָאָרֶץ וְגו' וְכָל מְאֵן דְּפָגִים עוֹבְדֵי, אֲתַפְגִּים דִּיּוֹקְנִיהָ. וְשֵׁם יְיָ לֹא שְׂרִיָא בְּאֲתַר פָּגִים, וּבְהָהוּא פָּגִימוּ שְׂרִיָא חֲשֵׁף, בְּגִין פָּגִימוּ דְסִיְהֲרָא דְשְׂרִיָא בִּיה חֲשׂוּכָא. וְהָאֵי בְרַךְ נֶשׂ פְּמָה דְאִיהוּ פָּגִים דִּיּוֹקְנִיהָ, כִּפְּ אֲתַפְגִּים אִיהוּ לְתַתָּא, אוֹ אֲתַעְבִּיד אֲלֵם, אוֹ חֲרַשׁ, אוֹ סוּמָא, אוֹ חֲגַר. בְּגִין דִּיהֵא רְשִׁים לְעִילָא וְתַתָּא. וְהָהוּא חֲשֵׁף שְׂרִיָא בְּפָגִימוּ דִלִּיהָ, וּמִיַּד אֲשַׁתְּמוּדְעָאן בִּיה דְּרַגִּין קְדִישִׁין, דְּאִינוּן חִילוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְרַחֲקִין מִגְּוִיָה, דְּכַבֵּר יְדַעִין דְּבַהֲהוּא פָּגִימוּ לֹא שְׂרִיָא מְלָכָא. וּבְגִין דָּא חִילוּי דְמַלְכָא מִתְרַחֲקִין מִגְּוִיָה, דְּחִיילִין דְּמַלְכָא לֹא שְׂרִיָן, וְלֹא מִתְקַרְבִּין, אֲלֵךְ בְּאֲתַר דְּמַלְכָא שְׂרִיָא, דְּכַפְּ אִינוּן מִתְנַהֲגִין אֲבַתְרִיָה, כְּאַבְרִין בְּתַר גּוּפָא.

וּבְהָהוּא אֲתַר דְשְׂרִיָה הוּא חֲשֵׁף, כְּמָה מְלָאכִי חַבְלָה, דְאֲתַקְרִיאוּ נְחֻשִׁים וְעַקְרָבִים, מִתְקַרְבִּין לִיהָ, וְנִהְבִּין לִיהָ כְּמָה נְשִׁיכִין, וְאֵי אִית לִיהָ מְמוֹנָא דְעוֹבְדֵי טְבִין דְעַבִּיד, אֲתַמְעֵטוּן מִגְּוִיָה. וְאֵיךְ אֲתַמְעֵטוּן מִגְּוִיָה, אֲלֵךְ כָּל זְכוֹת דְנִחִית לִיהָ מְלַעֲיָלָא, וְהִיב לִיהָ לֹאֲלִין מְלָאכִי חַבְלָה, וּבְטָלִין מִגְּוִיָה יְסוּרִין. וְאֵי לִית לִיהָ זְכוּ, וְלֹא חוּבָא לְעִילָא, אֲלֵךְ כְּלָא לְתַתָּא, בְּכָל זְכוּ דְעַבִּיד נְחִית לִיהָ מְמוֹנִין, וְאוּמִין דְעַלְמָא מִתְקַרְבִּין לִיהָ, לְקַבֵּל מְלָאכִי חַבְלָה, וְהִיב לֹן מְמוֹנָא, וְאֲשַׁתְּזִיב מִגְּוִיָהוּ. וּבְגִין דָּא הוּא יִשְׂרָאֵל מְקַרְבִּין לְעַזְאֲזֵל, לְגַבֵּי הוּא חֲשֵׁף. וְשַׁבְעִים פְּרִים, לְקַבֵּל שַׁבְעִים אוּמִין, לְקַיִמָא קְרָא, (מְשִׁלִּי כח) אִם רַעֲב שׁוֹנֵאֲף הָאֲכִילֵהוּ לְחֵם וְאִם צָמָא הִשְׁקֵהוּ מַיִם. וּמִיַּד דִּהֲדַרִּין בְּתִיּוּבָתָא, אֲתַעְבֵּר הוּא חֲשֵׁף מִהוּא פָּגִימוּ, וְיִשְׁתַּלִּים. וְרְזָא דְמַלְאָה, (שְׁמוּאֵל ב יב) גַּם יְיָ הִעְבִּיר חֲטָאתְךָ לֹא תָמוּת. וּמִיַּד אֲתַהֲדַר בִּיה שְׂמָא דִּי, וְאֲתַרְעִי

(נ"א ו'ת"רפ') ביה, מאנון נשיכין דיסורין, הדא הוא דכתיב, (ישעיהו ו) ושב ורפא לו. ומנין דאתהדר קדשא בריה הוא מיד דהדר בתיובתא ואשתלים ההוא פגימו. הדא הוא דכתיב, (מלאכי ג) שובו אלי ואשובה אליכם.

ודא איהו בתשובה גמורה, דגרים לאהדרא בינה דאיהו יה"ו, לגבי ה' דאיהי מלכות. דאזלא מנדא מן (ד' קכ"ד ט"ו) קנהא, דאיהי הדיא דיוקנא, דמתקטרין בה כל פקודין. ובה מתקטרין עשר ספירן. פד בר נש עבד פקודא דא ולא נתייר, ועביד לה בדחילו ורחימו דקודשא בריה הוא. בגינה שריין עליה עשר ספירן. וכל מאן דקיים פקודא חד בדקא יאות, כאלו מקיים רמ"ח פקודין דעשה, דלית פקודא דלאו איהו כלילא מפלהו רמ"ח. (ע"כ רעיא מהימנא).

איש איש כי תשטה אשתו וגו'. (במדבר ה) מאי האי לגבי האי. אלא כמה דכתיב, (במדבר ה) למעול מעל בני. רבי אלעזר אמר, איש איש, מאי איש איש, דהא בחד סגי, אלא הא אוקמוה, אבל איש איש, משמע איש דאיהו איש, וקיים קרא דכתיב, (משלי ה) שתה מים מבורך וגו'. פדין הוא איש בעלמא, איש לגבי אתתיה. ומעלה בו מעל, הא בחד סגי, אמאי תרי. אלא חד לעילא וחד לתתא. חד לפנסת ישראל, וחד לבעלה. בגין כן והביא האי את אשתו.

אמאי אל הפהן. רזא דמלה, בגין דכהנא שושבינא איהו דמטרוניתא. הכא אית לאסתפלא, הא כתיב (ויקרא א) ושחט את בן הבקר, ושחט אתרה, ולא כהנא, דכהנא אסיר ליה פדינא, בגין דלא נפגים ההוא אתר דאחיד ביה, ואת אמרת, והביא האי את

ושחט אחר ולא הפהן, שהפהן אסור לו פדין בשביל שלא יפגם אותו מקום שהוא אחוז בו, ואתה אמרת והביא האי את אשתו אל הפהן, לדין דינה? אלא ודאי כהן לזה ראוי, משום שהוא שושבין המלכה, וכל נשות העולם מתברכות (נאחות) בכנסת ישראל, ועל זה האשה

לא תמות. ומיד חוזר בו שם ה' ומתרצה (ומתפא) בו מאותן נשיכות של היסורים, זהו שכתוב (ישעיהו ו) ושב ורפא לו. ומנין שחוזר הקדוש ברוך הוא מיד כשחזר בתשובה ונשלם אותו הפגם? זהו שכתוב (מלאכי ג) שובו אלי ואשובה אליכם.

וזהו תשובה גמורה שגורמת להחזיר בינה, שהיא יה"ו, לגבי ה' שהיא מלכות. שהולכת ונודדת מקנה, שהיא אותה דמות שנקשרות בה כל המצוות, ובה נקשרות עשר ספירות. כשאדם עושה מצוה אחת ולא יותר, ועושה אותה ביראה ואהבת הקדוש ברוך הוא, בגללה שורות עליו עשר ספירות. וכל מי שקיים מצוה אחת כראוי, כאלו מקיים רמ"ח מצוות עשה, שאין מצוה שאינה פלולה מכל הרמ"ח. (עד כאן רעיא מהימנא).

איש איש כי תשטה אשתו וגו'. מה זה לגבי זה. אלא כמו שכתוב, למעל מעל בה. רבי אלעזר אמר, איש איש, מה זה איש איש, שהרי באחד מספיק? אלא הרי פרשה, אבל איש איש, משמע איש שהוא איש, וקיים פסוק שכתוב (משלי ה) שתה מים מבורך וגו', אז הוא איש בעולם, איש לגבי אשתו. ומעלה בו מעל, הרי באחד מספיק, למה שנים? אלא אחד למעלה ואחד למטה, אחד לכנסת ישראל לאחד לבעלה. בגלל זה, והביא האי את אשתו.

למה אל הפהן? סוד הדבר - משום שהפהן הוא שושבין המלכה. כאן יש להסתפל, הרי כתוב (ויקרא א) ושחט את בן הבקר, ושחט אחר ולא הפהן, שהפהן אסור לו פדין בשביל שלא יפגם אותו מקום שהוא אחוז בו, ואתה אמרת והביא האי את אשתו אל הפהן, לדין דינה? אלא ודאי כהן לזה ראוי, משום שהוא שושבין המלכה, וכל נשות העולם מתברכות (נאחות) בכנסת ישראל, ועל זה האשה

אֲשֶׁתוֹ אֶל הַכֹּהֵן, לְמִידָן דִּינָהּ. אֶלָּא וְדַאי פִּהְנָא לְדָא חֲזִי, בְּגִין דְּאִיהוּ שׁוֹשְׁבֵינָא לְמִטְרוֹנִיתָא, וְכָל נָשִׁי עֲלָמָא מִתְבָּרְכִין (נ"א אהאחדת) בְּכֹנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְעַל דָּא אִתְתָּא דְלִתְתָּא מִתְבָּרְכָא בְּשַׁבַּע בְּרָכוֹת, דְּאִחִידַת בְּהַ בְּכֹנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְכִהְנָא קָאִים לְאִתְקִנָּא מְלִי דְמִטְרוֹנִיתָא, וְלַעֲיִינָא בְּכָל מַה דְּאֶצְטְרִיף, בְּגִין כִּף פִּהְנָא לְדָא, וְלֹא אֲחֵרָא.

וְאִי תִימָא דְאִיהוּ עֶבֶיד דִּינָא, לָאו הֵכִי, אֶלָּא לְאִסְגָּאָה שְׁלָמָא בְּעֲלָמָא קָא אֲשִׁתְּדַל בְּהַאי, וְלֹא אִסְגָּאָה חֲסֵד. דְּאִי הֵיכִי אִתְתָּא אֲשִׁתְּכַחַת זַפָּאָה, פִּהְנָא אִסְגִּי שְׁלָמָא בְּהוּ, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְמִתְעַבְרָא בְּכָרָא דְכָר, וְאִתְעֶבֶיד שְׁלָמָא עַל יְדִיהּ. וְאִי לָא אֲשִׁתְּכַחַת זַפָּאָה, אִיהוּ לָא עֶבֶיד דִּינָא, אֶלָּא הֵהוּא שְׁמָא קְדִישָׁא דְאִיהִי קָא מְשַׁקְרַת בֵּיהּ, הוּא עֶבֶיד דִּינָא, וְהוּא בְּדִיק לָהּ. תָּא חֲזִי, פִּהְנָא לָא עֵיִיל גְּרַמִּיהּ לְהַאי, אֶלָּא כִּד הִיא יְהַבַת גְּרַמָּה קַמִּיהּ לְחַפָּאָה (נ"א לִזְכָּאָה), (דף קכ"ד ע"ב) זְמַנָּא וְתַרִּין שְׁאִיל לָהּ. בִּינָן דְּאִיהִי בַעֲיָא לְאֲשִׁתְּכַחַת זַפָּאָה, כְּדִין פִּהְנָא עֶבֶיד עוֹבְדָא, בְּגִין לְאִסְגָּאָה שְׁלָמָא.

בְּהַנָּא פְתִיב שְׁמָא קְדִישָׁא חַד זְמַנָּא בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל, לְבַתָּר פְּתִיב לִיהּ לְמַפְרַע אֲתוּוֹן (נ"א סריטיון) טְרִיסִין בְּטַהֲרִין, דִּינָא בְּדִינָא, רַחֲמֵי בְּרַחֲמֵי, רַחֲמֵי בְּדִינָא, וְדִינָא בְּרַחֲמֵי. אֲשִׁתְּכַחַת זַפָּאָה, אֲתוּוֹן רַחֲמֵי אֲשִׁתְּכַחוּ, וְדִינָן סְלִקִין. לָא אֲשִׁתְּכַחַת כְּדָקָא יָאוּת, רַחֲמֵי סְלִקִין, וְדִינָן אֲשִׁתְּאָרוּ, וְכְדִין דִּינָא אֲתַעֲבִיד.

רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח וְאָמַר, (שמות טו) וַיִּבְאוּ מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם מִמֶּרָה פִּי מְרִים הֵם, הָרִי פִּרְשׁוּהָ. אָמַר, תּוֹהָה אֲנִי אֵיף בְּנֵי אָדָם לֹא מְסַתְּפְלִים וְלֹא מְשַׁתְּדְּלִים בְּדַבְרֵי תוֹרָה. כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתְּפֵל, לְמַה כְּתוּב כָּאֵן, שֵׁם הֶכָּא אִיתַּ לְאִסְתְּפֵלָא, אָמַאי כְּתִיב הֶכָּא שֵׁם שֵׁם לֹא חֵק וּמְשַׁפֵּט וְשֵׁם נִסְהוּ.

שְׁלֵמָטָה מִתְבָּרְכַת בְּשַׁבַּע בְּרָכוֹת, שְׁאֲחִוְזָה בְּהַ בְּכֹנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, וְהַכֹּהֵן עוֹמֵד לְתַקֵּן דְּכָרֵי הַמַּלְכָּה וְלַעֲיִן בְּכָל מַה שְּׁצָרִיף, וּמְשׁוּם זֶה הַכֹּהֵן לְזֶה, וְלֹא אֲחֵר.

וְאִם תֵּאמַר שֶׁהוּא עוֹשֶׂה דִין - לֹא כִּף, אֶלָּא כְּדִי לְהַרְבּוֹת שְׁלוֹם בְּעוֹלָם הוּא מְשַׁתְּדֵל בְּזֶה, וְלְהַגְדִּיל חֲסֵד. שְׂאֵם אוֹתָהּ אֵשֶׁה תְּמַצָּא צְדָקָת וְזַכָּאִית, הַכֹּהֵן מְגַדִּיל שְׁלוֹמָם, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁמִתְעַבְרַת בְּכֹן זְכָר, וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עַל יְדוּ. וְאִם לֹא תְּמַצָּא צְדָקָת, הוּא לֹא עוֹשֶׂה דִין, אֶלָּא אוֹתוֹ שֵׁם קְדוֹשׁ שֶׁהִיא מְשַׁקְרַת בּוּ, הוּא עוֹשֶׂה אֶת הַדִּין וְהוּא בּוֹדֵק אוֹתָהּ.

בֵּא רָאָה, הַכֹּהֵן לֹא מְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ לְזֶה, רַק כְּשֶׁהִיא נוֹתֶנֶת אֶת עֲצָמָהּ לְפָנָיו לְכַסּוֹת (לְהוֹדוּבוֹת), פַּעַם וּפַעַמִּים שׁוֹאֵל אוֹתָהּ. בִּינָן שֶׁהִיא רוֹצֶה לְהַמְצָא זַכָּאִית, אִזּוֹ הַכֹּהֵן עוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה כְּדִי לְהַרְבּוֹת שְׁלוֹם.

הַכֹּהֵן כּוֹתֵב אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ פַּעַם בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל, אַחֵר כִּף כּוֹתְבוֹ לְמַפְרַע אוֹתִיּוֹת (רְשׁוּמוֹת) מְהַפְּכוֹת בְּאוֹרוֹתֵיהֶן, דִּין בְּדִין, רַחֲמֵים בְּרַחֲמֵים, רַחֲמֵים בְּדִין, וְדִין בְּרַחֲמֵים. נִמְצָאָה זַכָּאִית - אוֹתִיּוֹת הַרַחֲמִים נִמְצָאִים, וְהַדִּינִים מְסַתְּלָקִים. לֹא נִמְצָאֵת כְּרָאוּי - הַרַחֲמִים מְסַתְּלָקִים, וְנִשְׁאָרִים הַדִּינִים, וְאִזּוֹ נַעֲשֶׂה הַדִּין.

רַבִּי אֶלְעָזָר פִּתַּח וְאָמַר, (שמות טו) וַיִּבְאוּ מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיָּם מִמֶּרָה פִּי מְרִים הֵם, הָרִי פִּרְשׁוּהָ. אָמַר, תּוֹהָה אֲנִי אֵיף בְּנֵי אָדָם לֹא מְסַתְּפְלִים וְלֹא מְשַׁתְּדְּלִים בְּדַבְרֵי תוֹרָה. כָּאֵן יֵשׁ לְהַסְתְּפֵל, לְמַה כְּתוּב כָּאֵן, שֵׁם